

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΚΛΦ066	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βιβλιοθήκες και αρχεία στην αρχαία Ελλάδα και στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Λογοτεχνικές, επιγραφικές, παπυρολογικές πηγές, και αρχαιολογικά τεκμήρια		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	15
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	<i>γενικού υποβάθρου ειδίκευσης ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Διά ζώσης (Ποσοστό: 70%) Εξ αποστάσεως σύγχρονα (Ποσοστό) Εξ αποστάσεως ασύγχρονα (Ποσοστό) (Σε περίπτωση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δηλώνεται η χρονική διάρκεια της εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε λεπτά)</i>	<i>Διά ζώσης (Ποσοστό: 70%) Εξ αποστάσεως σύγχρονα (Ποσοστό: 30%)</i>		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην ιστορία, λειτουργία και εξέλιξη των βιβλιοθηκών στον αρχαίο κόσμο. Παρουσιάζει εν μέρει ή εν συνόλω τις αρχαιολογικές, επιγραφικές, παπυρολογικές και λογοτεχνικές πηγές από την τρίτη χιλιετία π.Χ. μέχρι και τον πέμπτο αιώνα μ.Χ., όταν πια με τη διάδοση του Χριστιανισμού και των μοναστηριακών κέντρων η οργάνωση και οι στόχοι των βιβλιοθηκών άλλαξαν. Ή ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών σε όλα τα στάδια της εξέλιξης της έννοιας της συλλογής βιβλίων και της δημιουργίας βιβλιοθηκών,

στο ρόλο και τη χρησιμοποίησή τους στο πολιτιστικό και οικονομικό πλαίσιο της κοινωνίας μέσα στην οποία αναπτύχθηκαν.

Επίσης το μάθημα αναφέρεται στη μεθοδολογία με την οποία ο σπουδαστής μπορεί να αντλήσει δεδομένα από τις αρχαιολογικές, επιγραφικές, παπυρολογικές και λογοτεχνικές πηγές.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο σπουδαστής θα μπορεί:

1. Να κατανοεί τα χαρακτηριστικά των συλλογών βιβλίων και των βιβλιοθηκών στον αρχαίο κόσμο.
2. Συλλογή και ανάγνωση του υλικού: Ο σπουδαστής θα μπορεί να εντοπίζει και να κατανοεί τα δεδομένα που παρέχουν οι αρχαιολογικές, επιγραφικές, παπυρολογικές και λογοτεχνικές πηγές (από μετάφραση).
3. Διατύπωση ερωτημάτων και διαμόρφωση κριτικής ανάλυσης: Να τοποθετεί σωστά τα δεδομένα αυτά σε συγκεκριμένα χρονικά και τοπικά πλαίσια ώστε να αντιλαμβάνεται τη διαφορετικότητα της οργάνωσης βιβλιοθηκών μεταξύ γεωγραφικών περιοχών και χρονικών περιόδων, και να ανασυνθέτει τομείς της εκάστοτε αρχαίας κοινωνίας.
4. Να χρησιμοποιεί σύγχρονα βοηθητικά εργαλεία στο διαδίκτυο (βάσεις δεδομένων, online εκδόσεις κτλ.).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών,
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στην ορολογία: βιβλίο, αρχείο, ντοσιέ, βιβλιοθήκη ως αρχιτεκτονικός όρος, παραγωγή και διανομή βιβλίων.

2. Κατανόηση της σημασίας των αρχαίων πηγών: αρχαιολογικές, επιγραφικές, παπυρολογικές

3. Γνωριμία με τις πιο φημισμένες αρχαίες βιβλιοθήκες του αρχαίου κόσμου: Η βασιλική βιβλιοθήκη του Ασουρμπανιμπάλ, οι βιβλιοθήκες των Αθηνών (π.χ. Πεισίστρατου, Ευριπίδη, Πλάτωνα), η ιστορία της βιβλιοθήκης του Αριστοτέλη, οι βιβλιοθήκες της Αλεξάνδρειας και της Περγάμου, οι βιβλιοθήκες της Ρώμης (π.χ. του Βάρρωνα, στο ανακτορικό συγκρότημα του Καπιτωλίου και του Παλατίνου Λόφου), η βιβλιοθήκη (Villa dei Papiri) του αρχαίου Ηρακλείου (Herculaneum).

4. Στάδια της εξέλιξης του σκοπού της συλλογής βιβλίων και της δημιουργίας βιβλιοθηκών και αρχείων στον αρχαίο κόσμο, και συγκεκριμένα στην αρχαία Αίγυπτο, στους πολιτισμούς της Ανατολής, στην Ελλάδα και τη Ρώμη.

5. Βασιλικές, ιερατικές, ιδιωτικές και δημόσιες βιβλιοθήκες. Γνωριμία με τις διαφορετικές όψεις των αρχαίων βιβλιοθηκών και της διαφορετικής τους λειτουργίας ως δημόσια κτίρια, αρχεία και θρησκευτικά κέντρα.

Organization for the collection of the books and in which way this is related to the cultural, economic and political preminence of individuals or a society.

6. Οργάνωση της συλλογής βιβλίων και με ποιον τρόπο συνδέονται με την πολιτισμική, οικονομική και πολιτική ανάδειξη ατόμων ή κοινωνίας. Πρόσβαση στις βιβλιοθήκες. Διάχυση της πληροφορίας.

7. Στέγαση των βιβλιοθηκών: προσαρτημένες στα ανακτορικά ή βασιλικά συγκροτήματα ή ναούς, σε χώρο των ιδιωτικών οικιών ή επαύλων, σε φιλοσοφικές σχολές, σε γυμνάσια.

8. Η ρόλος της μορφής των βιβλίων στην διαμόρφωση του χώρου της βιβλιοθήκης: Κύλινδροι και κώδικες, πίνακες και κατάλογοι βιβλίων. Αντιγραφή και διατήρηση των βιβλίων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο Εξ αποστάσεως εκπαίδευση	
ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, email	
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά</i>	Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Ανάρτηση του περιεχομένου διδασκαλίας του κάθε μαθήματος στο μάθημα που έχει δημιουργηθεί στο elearn.uoc.gr	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Απαιτείται φορητή συσκευή, όπως laptop, tablet ή smartphone, με πρόσβαση στο διαδίκτυο	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ	Το μάθημα ακολουθεί την επίσημη πολιτική του Πανεπιστημίου σχετικά με τη λογοκλοπή. Οποιαδήποτε μη ορθή χρήση, αντιγραφή ή παρουσίαση ξένου έργου ως προσωπικού θεωρείται παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας και αντιμετωπίζεται με τις προβλεπόμενες κυρώσεις. Δεν προβλέπεται η υποχρέωση συγγραφής εργασιών Turnitin	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση (2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα (3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά	(3)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική Άσκηση (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση,</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις – διαδραστικές συζητήσεις, προφορικές παρουσιάσεις	39

Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις προφορικές παρουσιάσεις	200
	Συγγραφή τελικής εργασίας	136
	Σύνολο Μαθήματος	375
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Συμμετοχή στις διαδραστικές συζητήσεις στην τάξη (10%) Προφορική παρουσίαση και ανάλυση επιμέρους βιβλιογραφία (10%) προφορική παρουσίαση τελικής εργασίας (10%) Τελική γραπτή εργασία (70%)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: H.A. Thompson, "Appendix: The Libraries of Ancient Athens," in: N. C. Wilkie and D. E. Coulson (eds.), <i>Contributions to Aegean Archeology: Studies in Honor of William A. McDonald</i>. Center for Ancient Studies, University of Minnesota Publications in Ancient Studies, No. 1. University of Minnesota, 1985, 295-297. L. Casson, <i>Libraries in the Ancient World</i>, Yale University Press, New Haven and London, 2001. Roy M MacLeod, <i>The Library of Alexandria : Centre of Learning in the Ancient World</i>, 1st revised paperback edition, 2004. Reprinted in 2010 by I.B.Tauris & Co Ltd. E. Casey, "Collecting the Cosmos: the Apocalypse of the Ancient Library", in: C. Gutierrez and H. Schwartz (eds.), <i>The End that Does: Art, Science, and Millennial Accomplishment</i>, Equinox 2006, 41-82. J. König, K. Oikonomopoulou, G. Woolf (edd.), <i>Ancient Libraries</i>, Cambridge University Press, 2013. K. Ryholt, G. Barjamovic (edd.), <i>Libraries Before Alexandria. Ancient Near Eastern Traditions</i>, Oxford University Press 2020.
--